

VYBRANÉ ÚDAJE O SOCIÁLNÍM ZABEZPEČENÍ

za rok 2023

Sociální zabezpečení

Praha, 15. 11. 2024

Kód publikace: 190029-24

Zpracoval: Odbor statistik rozvoje společnosti

Ředitel odboru: Ing. Martin Mana

Kontaktní osoba: Mgr. Markéta Pištorová, e-mail: marketa.pistorova@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 732 | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žižkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihocesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/moravskoslezsky

Obsah

ÚVODNÍ SLOVO	5
KAPITOLA 1. DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ.....	6
1-1. Výdaje na důchody podle druhu důchodu (2000–2023)	17
1-2. Příjemci důchodů podle druhu důchodu a pohlaví (2012–2023, stav k 31. 12.)	18
1-3. Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle pohlaví v prosinci (2012–2023)	19
1-4. Příjemci důchodů podle druhu důchodu a krajů k 31. 12. 2023.....	20
1-5. Průměrné měsíční výše sólo vyplácených důchodů podle krajů v prosinci 2023	21
1-6. Příjemci důchodů podle měsíční výše vyplácených důchodů a pohlaví k 31. 12. 2023	22
1-7. Nově přiznané důchody – počet podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2014–2023	23
1-8. Nově přiznané důchody – průměrná výše podle druhu důchodu a pohlaví v letech 2014–2023	24
1-9. Podíl výdajů na důchody k hrubému domácímu produktu a relace průměrného vypláceného starobního důchodu k průměrné mzdě (1995–2023)	25
KAPITOLA 2. NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ.....	26
2-1. Příjmy a výdaje nemocenského pojištění (2000–2023)	31
2-2. Výdaje na dávky nemocenského pojištění podle skupin příjemců v roce 2023.....	32
2-3. Průměrný měsíční počet výplat dávek nemocenského pojištění podle druhů dávek (2010–2023)	33
2-4. Relace průměrného denního nemocenského a průměrné denní mzdy (1985–2023)	34
2-5. Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz (2000–2023)	35
2-6. Ukončené případy pracovní neschopnosti podle příčin v roce 2023	36
2-7. Ukončené případy pracovní neschopnosti podle pohlaví a věkových skupin v roce 2023	37
2-8. Smrtelné pracovní úrazy a nemoci z povolání (2005–2023)	38
KAPITOLA 3. DÁVKY STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORY, NÁHRADNÍ VÝŽIVNÉ A DÁVKY PĚSTOUNSKÉ PÉČE.....	39
3-1. Výdaje na dávky státní sociální podpory a náhradní výživné (2007–2023)	49
3-2. Průměrný měsíční počet vyplácených dávek státní sociální podpory a náhradního výživného (2007–2023)	50
3-3. Výdaje na dávky státní sociální podpory podle krajů v roce 2023	51
3-4. Počet vyplácených dávek státní sociální podpory podle krajů v roce 2023	52
3-5. Příjemci příspěvku na bydlení podle vztahu k bytu a krajů v roce 2023	53
3-6. Příjemci rodičovského příspěvku podle pohlaví, věku a krajů v roce 2023	54
3-7. Příjemci přídatku na dítě podle výměry dávky, věku nezaopatřeného dítěte a krajů v roce 2023	55
3-8. Výdaje na dávky péstounské péče (2007–2023)	56
3-9. Průměrný měsíční počet vyplácených dávek péstounské péče (2002–2023)	57
3-10. Výdaje na dávky péstounské péče podle krajů v roce 2023	58
3-11. Počet vyplácených dávek péstounské péče podle krajů v roce 2023.....	59
KAPITOLA 4. DÁVKY POMOCI V HMATNÉ NOUZI, DÁVKY PRO OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, PŘÍSPĚVEK NA PÉČI.....	60
4-1. Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči (2007–2023)	65
4-2. Průměrný měsíční počet dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči (2007–2023)	66
4-3. Výdaje na dávky pomoci v hmotné nouzi a příspěvek na péči podle krajů v roce 2023.....	67
4-4. Průměrný měsíční počet vyplácených dávek pomoci v hmotné nouzi a příspěvků na péči podle krajů v roce 2023	68

4-5.	Průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků na péči podle stupně závislosti a věku osoby v roce 2023	69
4-6.	Příjemci příspěvku na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v prosinci 2023	70
4-7.	Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením (2007–2023)	71
4-8.	Počet vyplacených dávek pro osoby se zdravotním postižením (2012–2023)	72
4-9.	Výdaje na dávky pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2023	73
4-10.	Počet dávek pro osoby se zdravotním postižením podle krajů v roce 2023	74
4-11.	Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů v prosinci 2023	75

KAPITOLA 5. SOCIÁLNÍ SLUŽBY.....76

5-1.	Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby (2010–2023)	87
5-2.	Počet uživatelů (klientů) vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb (2010–2023)	88
5-3.	Ekonomické ukazatele vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb za rok 2023	89
5-4.	Výdaje na vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2023	90
5-5.	Výše příjmů celkem za vybrané terénní a ambulantní sociální služby podle krajů v roce 2023	91
5-6.	Počet uživatelů vybraných terénních a ambulantních sociálních služeb podle krajů v roce 2023	92
5-7.	Evidovaný počet neuspokojených žádostí o vybrané sociální služby podle krajů v roce 2023	93
5-8.	Pečovatelská služba v letech 2000–2023	94
5-9.	Vybraná pobytová zařízení sociálních služeb (stav k 31. 12.)	95
5-10.	Počet zařízení sociálních služeb a jejich kapacita v roce 2023	96
5-11.	Počet zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2023	97
5-12.	Kapacita (počet lůžek) zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2023	98
5-13.	Ekonomické ukazatele vybraných zařízení sociálních služeb podle zřizovatele v roce 2023	99
5-14.	Uživatelé (klienti) zařízení sociálních služeb v roce 2023	100
5-15.	Počet uživatelů (klientů) zařízení sociálních služeb podle krajů k 31. 12. 2023	101-102
5-16.	Evidovaný počet neuspokojených žádostí v zařízeních sociálních služeb k 31. 12. 2023	103

KAPITOLA 6. EVROPSKÝ SYSTÉM JEDNOTNÝCH STATISTIK SOCIÁLNÍ OCHRANY (ESSPROS) 104

6-1.	Výdaje na sociální ochranu v ČR podle základního systému ESSPROS (1995–2022)	110
6-2.	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v mld. eur (2013–2022)	111
6-3.	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v eurech na 1 obyvatele (2013–2022)	112
6-4.	Výdaje na sociální ochranu ve vybraných evropských zemích v PPS na 1 obyvatele (2013–2022) ..	113
6-5.	Podíl výdajů na sociální ochranu k HDP ve vybraných evropských zemích (2013–2022)	114
6-6.	Podíl výdajů podle funkcí sociální ochrany ve vybraných evropských zemích v roce 2022	115
6-7.	Příjemci důchodů celkem ve vybraných zemích k 31.12. (2014–2022)	116
6-8.	Příjemci starobních důchodů ve vybraných zemích k 31.12. (2014–2022)	117
6-9.	Příjemci invalidních důchodů ve vybraných zemích k 31.12. (2014–2022)	118

SEZNAM ZKRATEK, MAPA OKRESŮ, ZNAČKY V TABULKÁCH 119-120

Úvodní slovo

Publikace **Vybrané údaje o sociálním zabezpečení za rok 2023** (kód **190029-23**) přináší základní údaje z oblasti sociálního zabezpečení v Česku v roce 2023 a u vybraných ukazatelů v dlouhodobých časových řadách. Většina předkládaných ukazatelů je k dispozici také v třídění podle krajů. Sociální zabezpečení zahrnuje systém **důchodového pojištění, nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, nepojistné dávkové systémy (zahrnující dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením, náhradní výživné a příspěvek na péči) a sociální služby**. V publikaci lze nalézt údaje o vývoji výdajů na důchody (starobní, invalidní, pozůstalostní), počtu důchodců, průměrné měsíční výši důchodů, a nově přiznaných důchodech. Dále výdaje na dávky a počty příjemců dávek nemocenského pojištění, dávek státní sociální podpory a dávek pěstounské péče, dále informace o výdajích a počtu vyplácených dávek pomoci v hmotné nouzi, vývoji výdajů na dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvku na péči. Jsou zde uvedeny informace o počtech registrovaných sociálních služeb, uživatelích sociálních služeb a ekonomických ukazatelích vybraných sociálních služeb. Závěrečná kapitola publikace se zabývá mezinárodním srovnáním výdajů na sociální zabezpečení a členěním výdajů podle jednotlivých funkcí sociální ochrany a obsahuje základní informace o **Evropském systému jednotných statistik sociální ochrany (ESSPROS)**.

Data jsou publikována v následujících kapitolách, sestávajících se vždy z úvodní textové části doplněné grafy a z datové tabulkové části:

1. Důchodové pojištění
2. Nemocenské pojištění
3. Dávky státní sociální podpory, náhradní výživné a dávky pěstounské péče
4. Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči
5. Sociální služby
6. Evropský systém jednotných statistik sociální ochrany (ESSPROS)

Většina údajů uveřejněných v této publikaci je přebírána z **Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (MPSV)** a **České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ)**. Zdrojem informací o pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz a o věkové struktuře obyvatelstva je Český statistický úřad (ČSÚ). Údaje o ukončených případech pracovní neschopnosti dle příčin a věku a o nemocech z povolání jsou získány z Ústavu zdravotnických informací a statistiky České republiky (ÚZIS ČR). Statistika smrtelných pracovních úrazů je převzata z internetových stránek Státního úřadu inspekce práce. Mezinárodní srovnání výdajů na sociální ochranu podle Evropského systému jednotných statistik sociální ochrany jsou převzaty z internetových stránek Eurostatu: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/social-protection>.

Další informace ke zveřejněným údajům jsou dostupné na internetových stránkách Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) <http://www.mpsv.cz/cs/> nebo na internetových stránkách České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) www.cssz.cz/cz.